

UREDNIŠTVO I UPRAVA
ZAGREBMASARYKOVA ULICA 28a
Telefon broj 67-80

ISTRA

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

za Slovenijo in slovenski del
Julijske Krajine
LJUBLJANA
Erjavčeva cesta 4a

GLASILO SAVEZA JUGOSLOVENSKIH EMIGRANATA IZ JULIJSKE KRAJINE

NACIJA NA STRMINI

Sad povodom jedne talijanske pobjede na sjevernom frontu Abesinije poslao je Gabriele D'Annunzio Mussoliniju jedan svoj patetički »messaggio« — jednu poruku punu fraza u poznatom stilu tog ludog pjesnika. Osim te poruke poslao mu je i jednu kutiju, koju je navodno on sam izradio i ukrasio svim mogućim simbolima. Poručuje Gabriele D'Annunzio Mussoliniju, da mu tu kutiju ne šalje za cigarete ili pera, nego za nove modele talijanskih naboja... I napominje: Svaki talijanski naboj prestavlja jednog ubijenog čovjeka, jednu smrt na abesinskoj visoravni. Pjesnik talijanskog imperijalizma ovom svojom jednom rečenicom punom cinizma nadmašuje samoga sebe. I to je najviši predstavnik savremene duhovne Italije... Pjesnik s dušom, koja je krvožedna i koja najveći uspon svoje nacije vidi u ubijanju. U studiju patriotske literature i poezije, koja veliča herojstvo i koja i u ratu nalazi motiva lijepoga, ovakvi će izljevi Gabriela D'Annunzia predstavljati jednu novu fazu, u kojoj plemenito skače naglo u cinizam i u kojoj se pjesnička fraza iskorištava za maskiranje — divljaštva.

F. T. Marinetti, začetnik futurističkog pokreta ide možda još i dalje i ono što je kod D'Annunzia cinizam, kod njega je patološki perverzitet. On je uvijek tvrdio, da je rat »jedina higijena svijeta«, ali je u svojim jedanaest sentencija o ratu, koje je nedavno objavio otišao još mnogo dalje i rekao stvari, koje izazivlju jezu. On kaže, da je »rat lijep, jer spaja snagu i dobru«, jer »ispunjuje svjetsku poljanu s bljeskavim orhidejama mitraljeza«, jer harmonizira streljanje, kanonade, tiha odmaranja, miris i hlapove truleži... Rat je Marinettiju lijep jer stvara novu arhitekturu, na primjer, »vojne vozove, letuće geometrije avijona, dim zapaljenih sela, koji se diže u spiralama...« Rat je Marinettiju lijep i zato, jer prouzrokuje pomladjivanje muškoga i produbljenje omamljivosti ženskoga tijela. I još mnoge je takve gluposti napisao Marinetti, ali one spirale dima zapaljenih sela — to je ipak detalji, koji nam svojom groznom sadržinom ostaje za vazda u pameti.

Fašizam je uvijek smatrao svojim glavnim eksponentima u literaturi Gabriela D'Annunzia i Marinettija. Oni doista bolje tumače fašističku akciju na abesinskoj visoravni, nego oni članci talijanske štampe, u kojima se govori o nošenju civilizacije divljim plemenima Tigreje, o bušenju bunara i otvaranju škola za malu nepismenu abesinsku djecu... Sve je to laž. Istina je ono što »pjeva« D'Annunzio, kad kaže, da svaki talijanski metak znači smrt jednog čovjeka, i što kaže Marinetti zanesen spiralama dima, koji se diže sa zapaljenih siromašnih abesinskih seljačkih sela. (Zar nas to sve ne sjeća na jednog trećeg talijanskog imperijalističkog pjesnika — Sem Benellija — koji je sa sadističkim pjenama na ustima plesao oko zapaljenih naših Narodnih domova u Istri...)

Uostalom — pored onih lažnih članaka o civilizaciji, koju Italija na vršcima bajuneta nosi Abesiniji u talijanskoj dnevnoj štampi po nekiput možemo da čitamo i iskrene stvari, nešto što ostaje na liniji D'Annunzijeve i Marinettijeve »poezije«. Krvožednost u stilu i sadržaju, divljaštvo riječi i biti — to izbija iz mnogih izvještaja talijanskih novinara s fronte. Sami talijanski službeni biljteni često prelaze granice onoga što ljudski nervi danas mogu da podnesu. Na primjer, nedavni veliki Badoglijevi izvještaji o bitci u Enderti, u detaljima o gonjenju vojske rasa Mulgete, kiptjeli su nehumanim, životinjskim, barbarskim. Ali kulminaciju je u tom pogledu postigao dopisnik Milanskog »Corriere della Sera« s južnog fronta Mario Massai. Jedan tipičan fašistički novinar, izdajnik jednog novog društva u Italiji i jednog novog morala, Mario Massai ne daje

Teške obsodbe v Trstu
Dr. Turina, dr. Sosič, Roman Pahor in Anton Ferluga konfinirani

Trst, marta 1936. — V soboto, 15. februara tega leta, je tržaški prefekt Tiengo sklical sejo konfinacijske komisije za tržaško pokrajino, ki je obsodila zdravnika dr. Stanka Sosiča in absolventa trgovske visoke šole dr. Vladimira Turina in Romana Pahorja iz Trsta na pet, zasebnega uradnika Antona Ferluga s Kontovela na štiri in dvanajst fantov z Opčin, katerih imen ne moremo zaznati, na tri leta konfinacije. Kraj, kamor jih bodo deportirali, ni še določen.

Posebno kruta je usoda Romana Pahorja, ki je že skoro pet let prebil v kon-

finaciji na otoku Ponzi in zapušča doma ženo in malega otroka.

Vsem tem konfinirancem očitajo, da so sodelovali pri znani božični akciji, ko je bilo na Tržaškem Krasu obdarovanih več slovenskih otrok z obleko, knjigami in sladlicami. Fašistične oblasti so videli v tej obdaritvi otrok, ki je morala biti spričo razmer tajna, ki pa ni imela nobenega političnega, temveč zgolj karitativnega značaja, bogve kakšno nacionalno ali politično ali morda celo internacionalno akcijo ter je odredila silno obsežno preiskavo, ki je bila spričo nedolžnih darov, ki so bili namenjeni naj-

mlajšim, naravnost smešna. Sedaj pa je sledila še tako kruta kazen šestnajstotrice, na katere je padel sum, da utegnijo biti udeleženi pri tej akciji. Obsodba je zopet nov dokaz za slabo vest sedanje Italije in za njo hoče fašizem skriti svoj strah pred preobratom, ki mu neizbežno preti. Ta obsodba pa naj bi tudi zunanji svet, ki še vedno sanja o posebni civilizacijski misiji Italije, odprl oči in sprevidel, kako postopa Italija, ki se ponaša s svojo tisočletno kulturo, napram narodnim manjšinam, ki so prišle pod njeno oblast po zaslugi in vojnem uspehu antantnih če-

„ISTRU“ ČITAMO KAO EVANDJELJE,
piše jedna gospodja iz Istre

Optimizam našega naroda pod fašističkom Italijom

Primili smo pismo iz jednog mjesta iz »Istre«, pa donasamo nekoliko odlomaka iz toga pisma da se vidi kako misle i osjećaju naši ljudi tamo u ovim momentima.

Istra... februara 1936. — ove je godine naš narod posvuda nekako neobičajno uzrujan. Svak je zanesen nadom i svak osjeća da se bliža konac našega trpljenja. Iza kako su nam bile došle slobodne novine od tamo, nemate pojma kako je narod zadovoljan: svak kaže — kad su nam već to dozvolili, to znači da će se i drugo izmijeniti. Nisu za ništa poslije toliko godina dopustili narodu novine iz Jugoslavije... Od njih ništa ne tražimo, već neka se poberu odakle su i došli.

Ala šta ćemo tada činiti! Petnaest dana ćemo vijati samo zastave od veselja.

Nemate pojma kako naš narod prati događaje i kao sve jedan drugoga pita za novosti. Tako se od usta no usta šire vijesti, a kada čujemo da našim gospodarima ide slabo, mi svi smo veseli, jer se tako ipak bližimo nekom koncu. Ako ništa drugo, a ono slomu režima. Mi se svi nadamo da će ovaj čas biti za nas odl

MED VOJAKI NA FRONTI VLADA STRAH!

Iz pisma iz Adigrada

Trst, marca 1936. — (Agis). — Kljub temu, da je bilo pismo zelo cenzurirano in črtano z neko zelo črno tinto se nam je posrečilo razbrati iz pisma našega fanta v kratkem sledeče:

Nahajamo se v Adigradu že dalj časa v stalni pripravljenosti. Klima je za nas še kolikor toliko znosna. Najmanjše spremembe pa nam lahko prinesejo velika presenečenja, ker so višinske razlike med različnimi kraji zelo velike. Ko pišem se vsi pripravljamo na spopad z Abesinci. Težko je opisati to razpoloženje v tem času v našem taborišču. Med vsemi vlada velik strah. To je povečal posebno še dogodek, ki se je zgodil pred par dnevi, ko so se štirje vojaki le oddaljili iz taborišča in se niso več vrnili. Drugi dan so jih dobili v neposredni bližini mrtve in popolnoma razrezane. Kaj bo, ko boste prejeli to pismo, ne vemo.

SANKCIJE IN ŠOLA V ITALIJI

Zelo okrnjen pouk

Trst, marca 1936. — (Agis). — Kljub vsemu prizadevanju fašizma, da bi prikril ljudstvu posledice sankcij, ki so zelo občutne se povsod kaže, da tega dolgo ne bo več mogel. Danes je vse to še zelo težko presoditi, vendar pa lahko zabeležimo posamezne dogodke v življenju Italije, ki so jasna posledica sankcij. Celo na vzgojnem polju namreč, kjer so fašisti žrtvovali vse in kamor so polagali največ važnosti so morali okrniti marsikaj ravno vsled tako zelo omalovažujočih sankcij. Vsled pomankanja premoga so namreč na vseh ljudskih šolah, kjer pride to v poštev seveda, skrajšati pouk za sedem ur tedensko. Poleg ostalega se predlaga v ravnalnem vsem prizadetim šolam še sledeče: 1) odmori med posameznimi urami naj odpadejo, 2) obiski staršev v šolo ne smejo prekinjati pouka, 3) naj bo nadalje čim manj pismenih šolskih lekcij in končno naj se na vsak način zmanjša potrošnja papirja vsaj za polovico prejšnje.

VOJAKI, KI SO DOBILI TRIMESEČNI DOPUST ODPOKLICANI

Trst, marca 1936. — (Agis). — Pred kakim poldrugim mesecem je Mussolini poslal večje število vojakov na trimesečni dopust. Med temi je bilo največ fantov, rojenih leta 1913 in pa takih, ki so bili od zdravniške komisije sicer potrjeni za afriško bojišče, a so bili potrebni okrepljena. Zadnji teden pa so vojaška oblastva začela polagoma te klicati nazaj, kljub temu, da rok dopusta še ni pretekel. Ti predčasni odpoklici so se baje izvršili zato, ker rabijo moštvo za dopolnitev posameznih garnitur, ki jih neprestano pošiljajo na abesinsko bojišče.

10.000 RANJENIH IN BOLNIH BODO BAJE V NAJKRAJŠEM ČASU ODPELJALI IZ AFRIKE

Mesina, februarja 1936. — (Agis). — Med najrazličnejšimi vestmi se širi tudi ta, da bodo italijanske ladje v najbližji bodočnosti pripeljale nazaj v Italijo čez 10.000 bolnih in ranjenih vojakov. Med temi tisoči je baje prav veliko število okuženih z najrazličnejšimi neozdravljivimi boleznimi, za katere so že pripravljena izolirana taborišča. Namesto teh bo fašistična vlada poslala v Afriko nove oddelke, ki bodo nadomestili poleg bolnih in ranjenih tudi padle na bojišču.

V JUŽNI ITALIJI VLADA VELIKA BEDA

Trst, februarja 1936. — (Agis). — Neko poročilo iz Barija pravi, da vlada v vsej južni Italiji, zlasti pa po mestih in v njih okolici velika beda. Brezposelnih je zelo veliko in brezposeln dan za dnem oblegajo javna poslopja in javne ustanove, a vse zaman. Staro in mlado vse berači, zlasti pa okrog vojašnic je opaziti čim dalje večji naval izstradanega ljudstva. Vojaki na straži se morajo stalno otepati kopice otrok odrasle pa celo poditi raz zidov ograj okrog kasarn. Svoječas so namreč res vsak dan dobivali tod brezposelni nekaj od vojaškega kosila ali večerje, danes pa so vojaške kuhinje tako skope s hrano, da dnevno primanjkuje celo za vojaštvo, kaj šele za brezposelne civiliste.

U KOMNU OKRALI DEČJI AZIL

Gorica, marca 1936. — (Agis). — Pred kratkim so v Komnu okrali dečji azil »Italie Redente«. Tatovi so izkoristili čas, ko je bila električna zveza vsled slabega vremena prekinjena. Okrali so kuhinjo in odnesli iz nje razne predmete, nekaj pa tudi iz učilnic. Do sedaj oblasti kljub vsemu še niso izsledile pravih storilcev.

RADI BEGA ČEZ MEJO PRIJAVLJENA OBLASTEM

Gorica, marca 1936. — Agis. — Radi bega čez mejo je bila prijavljena karabinjerjem v Tribuš 18 letna Katarina Pavšič iz Šebrelj.

NOVI GROBOVI

V nedeljo 1. marca zjutraj se je vrgel pod zagrebši brzovlak rojak Bernard Plahuta, star 28 let, doma iz Batuj na Vipavskem. Nesrečnega je vlak popolnoma razmesaril. Iz pisma, ki ga je pustil je razvidno, da je nesrečnega mladeniča gnala v smrt brezposelnost in nesrečna ljubezen.

V mariborski bolnici je v nedeljo 1. marca ponoči umrl rojak Mirko Klanjšček, šolski upravitelj v Vučji vasi, doma iz Števerjana pri Gorici. Zapuščala ženo in dva otroka. Preostali naša sožalje, pokojnim naj sveti večna luč. (Agis).

VELIKI ČEHOSLOVAČKI LIST O SUDBINI SLOVENA POD ITALIJOM

Poznati čehoslovački list »Večerníe české slovo«, Prag, od 27. februara, objavljuje dopis iz Rima, u kome između ostalog kaže:

Šta se dešava sa Slovenima u Italiji? Talijanske vlasti ne poznaju nacionalnu statistiku. Pojam narodnosti krije se kod njih sa pojmom državnog podanstva. Ko živi u Italiji, taj je Talijan. Zato mi ne možemo da pratimo, kako napreduje denacionalizacija Slovena, kako napreduje njihovo nacionalno izumiranje. Znamo samo to, da napreduje.

Odlučujuću ulogu u denacionalizaciji igraju škole. One su istog tipa, kao i njemačke škole prije rata u Šleziji, ili mađarske u Slovačkoj. Istovremeno s napadom na slovenske duše vrši se intenzivan napad i na slovensko imanje. Ovu akciju olakšava strahovita bijeda, koju nismo u stanju jasno ni da zamislamo. — Ljudi doslovno nemaju šta da jedu, nemaju se čim obući, niti imaju čim da osvijetle kuću. Očajne prilike tjeraju narod u dugove, iz kojih se više ne može isplivati.

Hipotekarni krediti za slovenačke krajeve koncentrisani su u »Banco di Verona«. To je zavod, koji prilikom davanja kredita izlazi s najviše uslužnosti ususret, ali prava misija zavoda nastaje kada pro-

dje rok plaćanja; od toga časa mijenja se ljubazno lice vjerovnika u krajnju bezobzirnost. Rad Veronske banke nije ništa drugo, nego eksproprijacija slovenačkog posjeda, pretvaranje slovenačkih porodica u prosjake i protjerivanje tih prosjaka sa njihove zemlje i iz njihovih domova. Novi gospodari su naravno već talijanske narodnosti.

Zatim se u članku prikazuje takozvana božićna afera slovenačkog stanovništva u Italiji zbog božićnih darova, malih paketa, koji su stizali najbjeđenijim porodicama i za koje se tvrdi da su porjetlom iz Jugoslavije. Us

PADLIM SLOVENSKIM FANTOM PRIREJUJEJO KOMEMORACIJE

Na Goriškem so do sedaj komemorirali tri žrtve

Gorica, februarja 1936. — (Agis). — Polagoma prihajajo iz Abesinije poročila o prvih naših žrtvah v afriški vojni. Fašisti na Goriškem svečano komemorirajo in proslavljajo te žrtve, toda le nekatere izmed njih. Do sedaj so zabeležili italijanski časopisi namreč le tri žrtve, ki gotovo ne predstavljajo vseh slovenskih fantov, ki so padli v Afriki.

V Gočah pri Vipavi se je vršila svečana komemoracija za padlim pešcem Antonom Zvonkijem iz Manč. Imenovan je padel v Tembienu. Kaplan 62 letje »Isenzo« prof. don Natale Altari je bral mašo, kateri so prisostvovali roditelji padlega, številni domačini in vsi važnejši lokalni fašistični predstavniki. Častno stražo ob katafalku so imeli fašisti in škvalda »Mladih fašistov«, ki je dobila po padlem svoje ime. Starši so prejeli od Mussolinija 1.000 lir.

Druga slična komemoracija se je vršila za padlim artileristom Habetom Valentinom iz okolice Idrije.

Padel je tudi podoficir Colja Viktor iz Komna. Te tri žrtve fašističnega imperializma omenjamo kot prve, ker so bile posebno »odlikovane«. Fašistični tajnik iz Gorice je namreč izdal ukaz, s katerim se krstijo po ena skvalda »Mladih fašistov« iz Vipave, Idrije in Komna z imeni padlih.

Padla sta poleg imenovanih treh, kolikor so nam seveda podatki znani, še dva, in sicer Pec Evgen iz Skočjana ob Soči, rojen 1910, ki je padel 22. januarja v Tembienu, v bojih pri Amba Aradam pa je padel Josip Ivančič iz Matuli. Njegovi starši so dobili od Mussolinija neko pomoč vsled zgube sina. Pri Makale je padel Pužar Mirko, rojen 1911 iz Salamunišča pri Gračišču v Istri. Padel je 23. decembra. Seveda s temi šestimi imeni žrtve, ki jih zahteva afriška vojna od naših ljudi, še niso izprane. Gre tu pred vsem za one, ki jih niso mogli prikriti in pa za čisto demagoške geste fašizma, ki hočejo proslavljati in poveličevati naše žrtve kot žrtve za fašistično stvar.

Jasen dokaz, da žrtev v Afriki ni tako malo je apel tajništva fašistične stranke v Gradiški ob Soči, ki poziva starše in najbližje sorodnike padlih v vzhodni Afriki, da se čim prej zglase pri njih. Časopisi se kljub temu, da vedo drugod povedati vse podrobnosti, pri tem omejujejo le na ta kratek poziv. Zadnji boji, ki so se in se še vrše so gotovo zahtevali od naših fantov mnogo žrtve, posebno še, ker je znano, da so se vsi nahajali v največji bližini fronte, v katero so morali sedaj brez dvoma poseči. Ne moremo zato verjeti fašističnim časopisom, da so vsi naši fantje, ki padejo v Afriki res z navdušenjem padli za »pravično stvar«. Pokazalo se bo to zlasti sedaj, ko bo žrtev mnogo in ko jih ne bodo mogli vseh sproti posebej komemorirati.

JOŠ JEDNA ZVJERSKA FAŠISTIČKA OSUDA

Specijalni tribunal je osudil antifašistu Gina Guernandia, činovnika iz Milana, na dvadeset godina roblje, a ostala četiri antifašista na 45 godina roblje zajedno.

»PATRIOTSKE« SPEKULACIJE

Riječka, februarja 1936. — U gradu se proširila vijest o velikom skandalu oko ratnih nabavki. Nekoliko ljudi od ROMSA (Riječke rafinerije) koji su bili upućeni u Asmaru, stavili su u rezervoare za benzin vode. To se otkrilo tražeći uzroke mnogobrojnim avionskim nesrećama u Istočnoj Africi. Radi toga je bio otišao na inspekciju u Istočnu Afriku i podsekretar za aeronautiku general Valle.

Govori se, da je šest kompromitiranih lica oko te afere. Među drugima je i neki Adrianelli, federalni podsekretar, superpartija i pretsjednik Ufficio di collocamento (Ured za namještanje radnika). Adrianelli je brat inspektora za kemiju kod Riječke rafinerije.

Giustizia e Libertà.

»ABESINEC« G. POZENEL V CELJU

Naši listi so že lani pisali o g. Pozenelu iz Črnega vrha nad Idrijo, kjer je dalj časa služboval kot poslovodja pri tamkajšnji Kmetijski družbi. Ker mu iskreno narodno prepričanje in poštna vest nista dovoljevala, da bi podpiral fašizem in odpadništvo, je bil zelo slabo zapisan pri Lahih, ki so ga kar nenadoma ukenili ter odgnali v videmske zapore. Tam so mu hoteli izsiliti priznanje podtaknjenih mu kriminalnih zločinov. Pozenel se je pa tako pametno zagovarjal, da so ga končno izpustili, ali potem je bil pod mučnim stalnim nadzorstvom in zahrbtno špijonažo ter neprenehoma zalezovan in šikaniran na vse mogoče podle načine. Vedno so mu grozili z vsem najslabšim in ko so pričeli pošiljati v Abesinijo naše fante in može zato, da bi v imenu dvatisočletne kulture razširjali in osrečevali narode z »najplemenitejšo laško kulturo na svetu« v Afriki, je g. Pozenel obrnil hrbet »preljubeznivi laški domovini« ter je pribežal v Jugoslavijo. Nastanil se je v Celju, kjer je otvoril lepo trgovino, ki jo naznanja inserat v današnji Istri. G. Pozenel se je tako vpisal v našo Sočo in kot tenorist sodeluje tudi pri Celjskem pevskem društvu.

V tem novem »Abesincu« smo spoznali vnetega Jugoslavana in naša dolžnost je, da ga sedaj podpiramo!

»Soča« — Celje

»ABESINCI« V — LJUBLJANI

V čitalnici Doma beguncev na Viču

Na Viču, na cesti na Brdo, dobro četrt ure iz Ljubljane, se odpre očem ravnic, posejana z malimi hišami, ki so skromne a prikupne vzraste na zelenih pašnikih skoro do roba rožniškega hriba. Tu stanujejo srednji in imovitejši kmetje, uradniki, ljudje, ki so svoje s težkimi žulji pridobljene prihranke naložili v lična domovanja, katere ščiti iz viška cerkvice na Rožniku.

Med temi hišami, s pisanimi gredami in rožami na oknu, je daljša enonadstropna stavba, ki spominja na južne hiše, na take, ki se vlečejo iz Gorice tja do Vrtojbe. Pa tudi vsa zunanost se močno odraža od okoliških hiš. Ureditelj vrta in gred z nizkimi, pletenimi ogradami, dodaj ob hiši in zahišje — vse je svojsko in kot iz juga prenešeno in z okusom vsajeno v oddaljeno predmestno idilo.

Kolikor ljudi, toliko usod, toliko težkih romanov in žalostnih tragedij je združenih pod to gostoljubno streho, ki je je dvignilo delavsko podporno in prosvetno društvo »Tabor«, da tako vsaj deloma lahko olajša bežo jugoslovenskih emigrantov iz Julijske Krajine.

Stalnih strank to poslopje ne pozna. Prihajajo posamič in v grupah, naselijo se za par dni, okrepijo in odpočijejo, nato pa jih funkcionarji odselijo, da bode prostor za nove in vedno nove, ki dan za dnem prihajajo. Pravkar je dospelo nekaj novih. Mlad, temnolas fant z globokimi črnimi očmi, visoke postave in energičen v kretnjah je njihov vodnik. V mirni gorski vasi Vojsko nad Idrijo je živel. Tja so nekoč radi hiteli Idričanje in drugi prijatelji pri

NAŠA KULTURNA KRONIKA

»MISEL IN DELO«

Četrta številka kulturne in socialne revije »Misel in delo« priobčuje na uvodnem mestu članek »Obračun« z vsoto temeljitosti in statističnimi argumenti o tem življenjsko važnem problemu našega srednjega stanu. Zaključuje se razprava dr. F. Goršiča »O glavnih zakonodajnih nedostatkih naše grajsko-pravne reforme«. Znani pedagog prof. Gustav Šilih je prispeval razpravo »Narodno socijalistična vzgoja v Nemčiji«. V Obzorniku se uredništvo spominja 75 letnice prof. dr. Murka. Dr. Branko Vrčon razpravlja o kolektivni varnosti. Bogumil Vošnjak ocenjuje Komandiničev spis »Problem seljačkih dugova«. B. piše o razdolžitvi kmetov. S. B. o nezaposlenosti mladih intelektualcev, dr. Pavel Brežnik o svobodi inteligence. Na treh straneh platnic so številne »Drobtine«, ki glasirajo domače in tuje pojave. »Misel in delo« izhaja v redakciji doktorjev Bajiča, Čermelja, Lapačeta in Zlokarija. Tisk jugoslovenskih naprednih akademskih starešin »Nasta«.

JEDAN USPJEH NAŠEG KOMPOZITORA IVANA MATETIČA RONJGOVA

Južnoslavenski pjevački savez sa sjedištem u Beogradu nedavno je raspisao veliki natječaj za kompozicije. Na konkurs je stiglo 46 kompozicija od najprominentnijih jugoslovenskih kompozitora. Nagradjeno je pet djela, među kojima i kompozicija našeg Ivana Matetiča Ronjgova. — Od srca čestitamo!

»ZAPAD ŽIVI U STRAHU« OD MIJE MIRKOVIĆA.

Na uvodnom mjestu »Ljetopisa Matice Srpske« izašla je studija dr. Mije Mirkovića pod gornjim naslovom. Mirković tretira u toj studiji tobožnje »poslanstvo« zapada da civilizira Afriku i istok, pa statističkim podacima zaključuje trošak zapada za kolonije koje bi zaista mogle da budu propast zapada.

DR. IVO ŠORLI V »ŽIVLJENJU IN SVETU«.

V »Življenju in svetu«, prilogi ponedjeljskega »Jutra« napisal je dr. Ivo Šorli črtico »Prisebnost«.

KRATKA ZGODOVINA SLOVENSKEGA JEZIKA.

Pri Akademski založbi izide v kratkem prvi del prof. Ramovaša »Kratka zgodovina slovenskega jezika«.

IZLOŽBA PROF. SIRKA V SKOPLJU.

Prof. Sirk, odlični član mariborske »Brazde«, bo svoja slikarska dela razstavil dne 5. aprila t. l. v Skoplju.

DRAGO GERVAIS U »KNJIŽEVNOJ REVII«.

U posljednjem broju »Književne revije« izašao je odlomak romana Draga Gervaisa.

VIJESTI IZ ORGANIZACIJA

PITANJE ZAOSTALE ČLANARINE DRUŠTVU »ISTRA« U ZAGREBU

Između mnogih ostalih pitanja primio je novi upravni odbor društva »Istra« u nasljedstvo i reguliranje pitanja zaostale članarine. Kako u svim našim društvima tako i u društvu »Istra« ima članova koji ne plaćaju redovito društvenu članarinu. Tako su neki članovi u zaostatku sa plaćanjem članarine po više mjeseci a neki i po nekoliko godina.

Upravni odbor, u želji da ovo pitanje pravdom riješi, stvorio je na svojoj sjednici zaključak, da se cijelo to pitanje detaljno prouči, pa je stavio u zadatak potpredsjedniku društva g. Dr. Antu Friču da to pitanje prouči i podnese upravnom odboru svoj predlog.

G. Dr. Frič proučivši točno pravila »Istre« podnio je upravnom odboru svoj referat iz kojega vidimo sljedeće:

1. Članom društva »Istra« ima se smatrati svaka ona osoba koja je uplatila pristupninu i koji je temeljem pristupnice primljen po upravnom odboru za člana društva.

2. Članstvo u društvu »Istra« ne prestaje uslijed neplaćanja članarine, jer pravila tačno predviđaju da članstvo prestaje:

- a) smrću
- b) ispućem
- c) isključenjem.

3. Upravni odbor može oprostiti članarinu u obzir vrijednim slučajevima.

Prema tome oni članovi društva »Istra« koji nisu redovito plaćali članarinu, a nisu radi toga po Upravnom odboru ispućeni iz društva, nisu prestali biti članovi društva. U smislu društvenih pravila takovi članovi nemaju samo aktivno prava glasa.

Članove, koji ne plaćaju redovito članarinu može doduše Upravni odbor isključiti iz društva radi nevršenja dužnosti, ali dokle god nisu iz društva isključeni ili nisu svoj istup pismeno najavili, imaju se smatrati članovima društva.

U društvu »Istra« ima tri vrste članova koji su u zaostatku sa plaćanjem članarine, i to:

1. Neki nisu plaćali članarinu, jer nemaju od kuda. To su većinom nezaposleni činovnici i radnici.

2. Drugi nisu plaćali članarinu zato, jer se nisu slagali sa radom društva, odnosno starog Upravnog odbora, pa su u nepoznavanju pravila smatrali, da nisu više ni članovi društva, kad ne plaćaju članarinu.

3. Treći nisu redovito plaćali članarinu zato, jer ih niko nije ni tražio niti ikada opomenuo.

Na temelju gore navedenog stanja stvari i temeljem pozitivnih odredaba društvenih pravila, zaključuje je Upravni odbor po predlogu Dr. Friča sljedeće:

1. Oprašta se sva zaostala tj. neplaćena članarina onim članovima društva »Istra« koji nisu mogli plaćati zbog neimaštine.

2. Članovi društva »Istra« koji su u zaostatku sa plaćanjem članarine od 4 do 12 mjeseci imaju pravo da u ime zaostatka paušalno svotu od Din. 20.

3. Članovi koji su u zaostatku više od 12 mjeseci imaju pravo da u ime zaostale članarine paušalno svotu od Din. 30.

Rok za uplatu gornjih svota jest 1. april o. g. Pozivaju se stoga svi članovi društva »Istra« koji su u zaostatku sa plaćanjem članarine da istu urede tj. da uplate gore navedeno paušalno svote te da od 1. aprila dalje redovito uplaćuju članarinu svaki mjesec.

ODBOR »ISTRE« U ZAGREBU

Čajanka omladinske sekcije društva »Istra« u Zagrebu

U nedjelju 8. marta u 10 sati prije podne predavao br. Zaharija Ivo.

Poslije podno u 5 sati čajanka sa plesom.

Čajanka se održava u društvenim prostorijama na trgu Kralja Aleksandra, uz dobar jazz »Bimbo« te bufet.

Pozivaju se braća i prijatelji da dodju u što većem broju.

RAD PJEVAČKOG ZBORA »ISTRA« U ZAGREBU

Pjevački zbor društva »Istra«